

TÍÐINDI

EITT STÓRT AFTURSTIG

- Tað komu kanska ikki so nógvar kvinnur inn á ting fyri fyra árum síðan, men av tí, at javnstøða var í landsstýrinum, kendist tað øðrvísi fyri kvinnur. So hetta er eitt øgiliga stórt afturstig, tí javnstøðan í landsstýrinum er farið frá 50 til 14 prosent

Hallur av Rana

"Kynsstríðið er ikki av" var høvuðsboðskapurin tá ið Demokratia undan valinum setti sjóneyka á manglandi javnstøðu í føroyskum politikki við einari lýsingaherferð, ið skuldi skumpa kvinnumboðanina á tingi rættan veg.

Tey seinastu løgtingsvalini bendu eisini á, at gongdin var tann rætta, og vóru fleiri kvinnur valdar á ting fyri fyra árum síðan. Men sum lýsingaherferðin vísti á, so var enn langt á mál til vit fingur javnstøðu á tingi.

Men tað, sum skuldi blíva eitt framhald av góða gongdini, gjørdist í staðin ein marra hjá kvinnuligum valevnum og teirra stuðlum. Í teimum sigrandi andstøðuflokkunum, Fólkaflokkinum og Sambandsflokkinum, vóru einans tvær kvinnur valdar, meðan fleiri av framstandandi kvinnuligu politkarunum í samgonguflokkunum fullu.

Tá valúrslitið varð kunngjørt vóru einans átta kvinnur valdar, ið var ein færri enn fyri fyra árum síðan. Av teimum átta vóru fimm valdar fyri Tjóðveldi, meðan hinir stóru flokkarnir, Sambandsflokkurin, Fólkaflokkurin og Javnaðarflokkurin, einans fingur eina kvinnu valda

hvør. Harumframt var eingin kvinna vald fyri Framsókn, Miðflokkinn ella Sjálvstýri.

Tá so nýggja landsstýrið bleiv skipað um vikuskiftið, og greitt varð, at Elsebeth Mercedis Gunnleygsdóttir var einasta kvinna í Tinganesi, varð ósigurin hjá teimum, ið virka fyri javnstøðu, endaliga staðfestu.

Skuffandi

Ein teirra er Marna Jacobsen, ið seinastu trý árin hevur verið forkvinna í felagsskapinum Demokratia, ið virkar fyri at økja um kvinnumboðanina í føroyskum politikki.

- Eg má bara siga, at tað er øgiliga skuffandi at síggja valúrslitið. Tað botnar í tí, at seinastu fyra árin kendist tað sum, at kvinnur veruliga høvdu nakað at siga í landspolitikki, sigur hon, tá ið hon verður spurd um valúrslitið.

Hon er kortini skjót at vísa á, at tann kensla var partvís grundað á, at fleiri kvinnur taldist millum landsstýrisfólkini í samgonguni millum Javnaðarflokkinn, Tjóðveldi og Framsókn.

- Tað komu kanska ikki so nógvar kvinnur inn á ting fyri fyra árum síðan, men av tí, at javnstøða var í landsstýrinum, kendist tað øðrvísi fyri kvinnur. So hetta er eitt øgiliga stórt afturstig, tí javnstøðan í lands-

stýrinum er farið frá 50 til 14 prosent. Tað er eitt veldigt afturstig, sigur forkvinnan.

Tær farnu

Merkisvert við valinum hesaferð var, at fleiri framstandandi kvinnur í føroyskum politikki fullu á valinum leygardagin. Annika Olsen, borgarstjóri í Tórshavnar kommunu, Ruth Vang, fíggjarnevndarforkvinna, Eyðgunn Samuelsen, landsstýriskvinna í almannamálum, Rigmor Dam og Hanna Jensen, landsstýriskvinnur í ymiskum tíðarskeiðum í mentamálum, umframt fleiri kendar tingkvinnur vóru millum tær farnu.

Men júst tað sær forkvinnan í Demokratia ikki ein stórvegis trupulleika í, tí á tann hátt eru kvinnur javnstillaðar við menn.

- Kvinnurnar á teimum tungu sessunum hava upplivað tað, ið so mong áðrenn tær hava roynt. Tað er eingin munur á teimum og Páll á Reynatúgvu, løgtingsformanni, og Magna Arge, fyrrverandi fólkatingsmanni, ið heldur ikki vóru afturvaldir. So hóast tað kennist ringt hjá teimum kvinnum, ið ikki vóru afturvaldar, so er kynið ikki orsök. Tær hava bara verið fyri tí sama, ið menn eru fyri. Nú hava tær roynt seg í fyra ár, og veljararnir hava valt tær frá. Tað má man bara

byggja seg fyri, sigur Marna Jacobsen.

Ingilín er fyridømið

Sostatt liggur trupulleikin við javnstøðu onkra aðrastaðni, og sambært Marnu Jacobsen er tað í uppstillingini, at hundurin liggur grivin.

- Størsti trupulleikin er, at tað eru so fáar kvinnur, sum í heila tikið sleppa framat í sjálvum valstríðnum. Tá tær ikki verða førðar fram á jøvnum føti við menn, verða tær ikki valdar, slær Marna Jacobsen fast, og leggur afturat.

- Man veit frammanundan, at tað altíð er nøkur, ið ikki verða vald. Men kortini er tað soleiðis, at tá kvinnur verða settar á listan, verða tær sjáldan førðar fram á sama hátt sum menn. Tað hevur heldur ikki hjálpt upp á støðuna í ár, at serliga fiskivinnan hevur verið á breddanum. Tað er eitt mál, ið man vanliga spyr menn um, meðan kvinnur slett ikki verða spurdar.

Hinvegin metir hon, at í teimum førum, har flokkar hava ført ávísar kvinnur fram, hevur tað eydnast at fingið tær valdar.

- Tað er heilt týðiligt, at Javnaðarflokkurin satsaði at fáa Ingilín Strøm valda. Hon fekk talutið, slapp fram í miðlunum og hevði ein finan, sjálvstøðugan og øðrvísi boðskap. So hon bleiv vald. Hon bleiv eisini javnsett við tey mannligu valevnini, ið annars blivu vald fyri flokkinn. Tað er eitt gott dømi um hvussu stóran týðning tað hevur, at flokkarnir geva kvinnum møguleikar, sigur Marna Jacobsen.

hallur@sosialurin.fo

